

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 32P/141/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120204350
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Čavojská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3120204350.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Barborou Čavojskou v právnej veci navrhovateľa P. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, Z., v konaní zastúpeného právnym zástupcom P., s.r.o. so sídlom G. XXX, Z. Z., C.: XX XXX XXX a manželky navrhovateľa U. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, M., za účasti starého otca P. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, M., o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom L.: P., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX, Y., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeným kolíznym opatrovníkom J. práce, sociálnych vecí a rodiny Z., takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov P. L. a U. L., rod. K., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Z. Z., zapísané v knihe manželstiev U. úradu Z. Z., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, sa **r o z v á d z a**.

II. S c h v a ľ u j e s a rodičovská dohoda o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode nasledovného znenia:

„Maloleté deti Y. L., nar. XX.XX.XXXX a X. L., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva **z v e r u j ú** do osobnej starostlivosti otca.

P. zastupovať maloleté deti Y. a X. a spravovať ich majetok budú vykonávať obaja rodičia.

U. sa **z a v ä z u j e** prispievať na výživu maloletej Y. sumou 80,- Eur mesačne a na výživu maloletého X. sumou 60 Eur mesačne, k rukám otca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

Maloletá G. L., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matky.

Právo zastupovať maloletú G. a spravovať jej majetok budú vykonávať obaja rodičia.

Otec sa **z a v ä z u j e** prispievať na výživu maloletej G. sumou 150,- Eur mesačne, k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

Ohľadne úpravy styku matky s maloletými deťmi Y. a X. a otca s maloletou G. sa rodičia dohodli nasledovne:

Matka je **o p r á v n e n á** stretávať sa s maloletými deťmi Y. a X. každý páry týždeň v nedeľu od XX.XX hod. do 18.00 hod. za prítomnosti otca. Styk matky s mal. deťmi bude prebiehať v mieste bydliska otca. Otec je povinný deti na styk s matkou riadne pripraviť a styk matke umožniť.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou G. každý páry týždeň v nedeľu od 14:00 hod. do 18:00 hod. Styk otca s maloletou bude prebiehať v mieste bydliska otca. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a styk otcovi umožniť. „

III. Z r u š u j e s a náhradná osobná starostlivosť o maloletého P. L., nar. XX.XX.XXXX, o ktorej bolo rozhodnuté počas manželstva rodičov maloletého rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/43/2017-80 zo dňa 29.06.2017.

IV. Maloletý P. L., nar. XX.XX.XXXX s a na čas po rozvode manželstva z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca P. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný sa o maloletého osobne starať a ktorý má právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

V. Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého P. sumou 60 Eur mesačne a toto výživné poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

VI. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého P. sumou 100 eur mesačne a toto výživné poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

VII. Ukladá sa výchovné opatrenie - nad výchovou maloletej G. s a u r č u j e dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany - odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal rozvodu manželstva. V časti úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode žiadal zveriť mal. Y., X. a G. do jeho osobnej starostlivosti a matku žiadal zaviazat' prispievať na výživu mal. Y. sumou 150,- Eur, na výživu mal. X. sumou 100,- Eur a na výživu mal. G. sumou 100,- Eur, pričom stretávanie matky s mal. Y. a X. ponechal na úvahe súdu, ale žiadal, aby sa styk realizoval vždy za prítomnosti otca. Mal. P. navrhol ponechať v náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a súhlasil s prispievaním na jeho výživu sumou 30,- Eur. Neskôr počas konania uviedol, že sa mal. G. rozhodla ostať s matkou a on jej rozhodnutie akceptuje, dňa 31.07.2021 odovzdal mal. G. matke. Napokon na pojednávaní uzavrel s matkou rodičovskú dohodu ohľadne úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Navrhovateľ uviedol, že manželstvo s manželkou uzavreli v roku 2009 a manželka mala problémy s užívaním alkoholu od začiatku manželstva. Asi od roku 2017 sa situácia zhoršovala a vyhrotila sa v roku 2020, kedy došlo k incidentu, v dôsledku ktorého šla manželka do väzby. Navrhovateľ ďalej uviedol, že si osvojil mal. G. a P. asi v roku 2010. Maloletý P. bol v roku 2017 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom a odvtedy sa s ním nestretáva. Okrem týchto maloletých detí pochádzajú z manželstva maloleté deti Y. a X.. Navrhovateľ má ešte plnoletú dcéru, ale táto je už osamostatnená. Navrhovateľ býva s maloletými deťmi Y. a X. a s jeho matkou v prenajatom rodinnom dome. Navrhovateľ pracuje ako vodič a príjem má 1.400 - 1.600 Eur vrátane diét. Rodinné prídavky boli formálne evidované na matku, ale chodili na účet mal. G. na všetky tri deti vo výške 75,- Eur. Navrhovateľ ich vyberal a používal na potreby detí. Daňový bonus nepoberá. Navrhovateľ majetok vyššej hodnoty nevlasťní. S platením nájomného vo výške 600,- Eur sa s matkou striedajú. Mal. G. má 12 rokov, bola žiačkou 6. ročníka ZŠ, kde mala výdavky na obedy vo výške 8,- Eur. Je dispenzarizovaná na kardiológii, jedenkrát za rok chodí na kontroly do V.. Doteraz tam bola vždy matka a šli sanitkou. Platené krúžky nenavštevuje. Navrhovateľ uviedol, že o samopoškodzovaní mal. G. sa dozvedel z jej školy, zavolali mu, že ak to neprestane, bolo by vhodné navštíviť psychológa. Rozprával sa s ňou o tom, povedala mu, že sa rezala preto, lebo mama bola vo väzení. Matke neskôr zase povedala, že sa rezala kvôli tomu, že ju on a jeho matka mali za slúžku. Rezné rany navrhovateľ videl aj tento rok, ale myslí si, že posledné 2-3 mesiace sa toto už nedeje. Mal. Y. má 10 rokov a bola žiačkou 3. ročníka ZŠ, kde sa jej platili obedy vo výške 8,- Eur. Krúžky nenavštevuje. Mal. X. má 5 rokov a ešte je doma. Do MŠ nastupuje v septembri 2021. Má bežné výdavky. Právom záverečnej reči právny zástupca navrhovateľa uviedol,

že zotrúvajú na návrhu, súhlasili s dohodou rodičov, súhlasili s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol dohľad nad mal. G.. Všetko ponechali na úvahe súdu.

2. Manželka navrhovateľa sa k návrhu na rozvod vyjadrila tak, že s ním súhlasí. Ohľadne úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode súhlasila so zverením mal. Y. a X. otcovi, zároveň súhlasila, aby mal. P. ostal u starého otca v náhradnej osobnej starostlivosti. K mal. G. uviedla, že majú spolu výborný vzťah a chcela, aby bola mal. G. zverená do jej osobnej starostlivosti. Nesúhlasila s navrhnutou výškou výživného, nakoľko bola evidovaná na ÚPSVaR. Na pojednávaní uzavrela s otcom rodičovskú dohodu ohľadne úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Manželka navrhovateľa uviedla, že ich predmanželská známosť trvala 3 mesiace a manželstvo uzatvorili z dôvodu silných citových väzieb nielen medzi nimi, ale aj navrhovateľa voči deťom, ktoré mala z prvého manželstva. Z manželstva pochádza mal. Y. a X., osvojené deti sú mal. P. a G.. Manželka navrhovateľa k problému s alkoholom uviedla, že súvisel so svokrovcami. V roku 2014 začali s nimi svokrovci bývať a svokre sa starostlivosť o domácnosť a o deti nikdy nepáčila. V roku 2015 bola prvý krát na liečení. Keď sa vrátila z liečenia, na jej žiadosť sa odsťahovali. V roku 2017 začali s nimi svokrovci opäť bývať, mali samostatné jednotky, ale v jednom dome. V roku 2018 bola na druhom liečení. Po incidente v roku 2020 skončila kvôli vyhrážaniu pod vplyvom alkoholu od 22.06.2020 vo väzbe. V decembri 2020 bola odsúdená nepodmienečne na tri mesiace a zároveň jej bolo uložené ochranné liečenie. Trest si vykonala 18.03.2021 a sama dobrovoľne nastúpila od 12.04.2021 na liečenie vo X. K., z ktorého ju pustili dňa 29.07.2021. Pred nástupom do väzby žili s navrhovateľom a maloletými deťmi v spoločnej domácnosti v prenajatom rodinnom dome. Od začiatku roka 2020 sa s navrhovateľom intímne nestýkali. Po prepustení z výkonu trestu sa v marci 2021 zaevidovala na úrade práce ako nezamestnaná s tým, že od 16.08.2021 mala nastúpiť ako operátorka vo výrobe na dve zmeny a zarobiť by tu mala 1.100,- Eur brutto. Od novembra 2019 až do januára 2020 pracovala ako upratovačka so mzdou asi 600,- Eur brutto. Býva v prenajatom trojizbovom byte s nájomným 200,-Eur mesačne. Mal. G. je od 31.07.2021 v jej osobnej starostlivosti, otec jej ju odovzdal. Abstinuje, ochranné liečenie v trestnom rozhodnutí jej bolo zmenené na ambulantné a chodí na kontroly.

3. Do konania v časti úpravy pomerov manželov na čas po rozvode k maloletému P. súd uznesením pribral ako účastníkov starú matku U. K., nar. XX.XX.XXXX a P. K., nar. XX.XX.XXXX do ktorých náhradnej osobnej starostlivosti bol maloletý P. zverený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/43/2017-80 zo dňa 29.06.2017. Stará matka dňa 03.02.2021 zomrela. Prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z. doručil starý otec z matkinej strany čestné vyhlásenie, v ktorom starý otec vyhlásil, že má mal. P. zverného do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom starostlivosť o vnuka zvláda po každej stránke - zdravotnej, výchovnej a finančnej. Maloletý P. ho rešpektuje, nemá s ním žiadne výchovné problémy, maloletý je na neho citovo naviazaný a sám sa vyjadril, že chce aj naďalej zotrvať v jeho starostlivosti, preto starý otec žiadal, aby bol vnuk v jeho osobnej starostlivosti aj naďalej. Starý otec sa pojednávania nezúčastnil, predvolanie mal riadne doručené, svoju neúčasť neospravedlnil a nežiadal odročiť pojednávanie.

4. Kolízny opatrovník vzhľadom na sebaopoškodzovanie mal. G. v minulosti navrhol určiť dohľad nad jej výchovou, ktorý bude vykonávať ÚPSVaR Z.. Pre prípad rozvodu manželstva účastníkov navrhol súdu schváliť rodičovskú dohodu, nakoľko táto bola v záujme maloletých detí. Mal. P. odporučil zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a odporučil zaviazat' otca platiť na výživu mal. P. sumou 100,- Eur a matku sumou 60,- Eur s tým, že výživné budú rodičia platiť na účet ÚPSVaR Topoľčany.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, manželky navrhovateľa, oboznámením lustrácií v RO, oznámenia OR PZ v Z., sobášneho listu, rodných listov maloletých detí, lustráciu manželky v ZVJS, písomným vyjadrením manželky k návrhu, lustrácie v SP, lustráciu manželky v ZVJS, uznesenia o pribratí starých rodičov do konania, lustráciu manželky v ZVJS, lustrácie v RO, lustrácie navrhovateľa v ZVJS, lustrácie v SP, odpoveďou Obce M., odpoveďou ÚPSVaR Topoľčany oddelenie služieb pre občana, lustráciu v RO starej matky, odpis z registra trestov starého otca, správu z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom zo dňa 07.05.2021, lustrácie v SP, správu z prešetrenia pomerov ÚPSVaR Topoľčany zo dňa 11.05.2021, potvrdenie o zdravotnom stave manželky, potvrdenie o návšteve školy mal. P., uznesenie o uložení povinnosti mal. G. zúčastniť sa RPPS, správu z poradensko-psychologického procesu, odpoveďou Psychiatrickej nemocnice X. K., osobný dotazník uchádzača o zamestnanie, nájomnú zmluvu, správu z prešetrenia pomerov ÚPSVaR Topoľčany zo dňa 06.08.2021 a dňa 05.08.2021, čestné vyhlásenie starého otca a zistil nasledovný skutkový a skutočný stav veci :

6. Manželia uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX v Z. Z., ich manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Z. Z., zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX, pod por.č. XX. U navrhovateľa išlo o prvé manželstvo a u manželky navrhovateľa o druhé manželstvo. Z tohto manželstva pochádzajú dve maloleté deti Y., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX. D. toho si navrhovateľ osvojil mal. G., nar. XX.XX.XXXX a mal. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorí pochádzajú z predchádzajúceho vzťahu manželky.

7. Navrhovateľ poukázal na manželkine problémy s užívaním alkoholu počas trvania manželstva, a najmä na incident z júna XXXX, kvôli ktorému bola manželka vzatá do väzby. Manželka uviedla, že jej problémy s alkoholom súviseli s tým, že bývali so svokrovcami. Kvôli vyhrážaniu sa pod vplyvom alkoholu bola nepodmienečne odsúdená na výkon trestu odňatia slobody na tri mesiace. Po vykonaní trestu manželka absolvovala protialkoholické liečenie a po jej prepustení z liečenia 29.07.2021 sa už do spoločnej domácnosti nevrátila. Teda manželia už v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, intímne sa nestýkajú, nehospodária spolu, netrávia spolu čas. Na obnovení manželského spolužitia nemá ani jeden z nich záujem.

8. Podľa § 23 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. (ďalej „Zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 zákona o rodine.

9. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

11. Spoločenský účel manželstva spočíva vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí, ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. Preto sa rozvod manželstva vo všeobecnosti považuje za nežiaduci jav, ktorý má byť iba výnimočným riešením bezvýchodiskovej situácie, v prípadoch, keď vážny stav narušenia vzťahov medzi manželmi nemožno prekonať iným, vhodnejším spôsobom pri zachovaní ich manželstva. K narušeniu manželstva rozvodom možno teda pristúpiť iba v spoločensky odôvodnených prípadoch (§ 22 ZoR).

12. Z vykonaného dokazovania v predmetnej veci, predovšetkým z výsluchu účastníkov, mal súd za preukázané, že boli splnené hmotnoprávne podmienky stanovené pre rozvod manželstva v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami. Na kvalitu manželstva pôsobia predovšetkým sami jedinci, ktorí ho uzatvárali. V manželstve účastníkov nastal rozvrat, ktorý možno charakterizovať ako hlboký a trvalý. Vzťahy medzi nimi sú vážne narušené tak, že ich manželstvo si už neplní žiadnu zo svojich funkcií, na ktoré bolo určené. Za hlavnú príčinu rozvratu manželstva súd ustálil odcudzenie manželov v dôsledku rozdielnosti ich pováh a rozdielneho pohľadu na život a výchovu detí, nadmerného užívania alkoholu manželkou. Manželstvo účastníkov konania je teda iba formálne pretrvávajúcim zväzkom muža a ženy bez vzájomnej citovej náklonnosti a porozumenia. Preto súd manželstvo účastníkov rozviedol. Manželia majú povinnosť vytvárať zdravé rodinné prostredie dôležité pre celkový vývoj a výchovu detí. Ak to nedokážu, je pre deti pochádzajúce z takéhoto zväzku vhodnejšie vyrastať v prostredí bez negatívnych javov a konfliktov, aj keď iba s jedným z rodičov.

13. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvoze. Zákon o rodine predpokladá, že rozvádžajúci sa manželia sa sami dohodnú na úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoze.

14. Podľa § 24 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

15. Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

16. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 45 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 a 8 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

20. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. Zákon o rodine predpokladá, že rodičia sa vedia dohodnúť na úprave rodičovských práv a povinností k ich maloletým deťom a táto dohoda, pokiaľ je v súlade so zákonom a v záujme maloletých detí, by mala mať prednosť pred autoritatívnym rozhodnutím súdu a podlieha schváleniu súdu.

25. V danej veci rodičia na pojednávaní uzavreli rodičovskú dohodu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej G., k maloletej Y. a k maloletému X. na čas po rozvode, v zmysle ktorej sa maloletá Y. a maloletý X. zverujú do osobnej starostlivosti otca s tým, že právo zastupovať maloleté deti Y. a X. a spravovať ich majetok budú vykonávať obaja rodičia a matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletej Y. sumou 80,-Eur mesačne a na výživu maloletého X. sumou 60,- Eur mesačne. Ďalej sa v zmysle rodičovskej dohody maloletá G. zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať

maloletú G. a spravovať jej majetok budú vykonávať obaja rodičia a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej G. sumou 150,-Eur mesačne. Kolízny opatrovník súhlasil s uzavretou rodičovskou dohodou a odporučil ju schváliť. S poukazom na uvedené skutočnosti a zistené pomery súd rozhodol o schválení uzavretej rodičovskej dohody, ktorá je v súlade so zákonom a zodpovedá záujmom maloletých detí.

26. Ohľadom pomerov zistil tento skutkový a skutočný stav vecí :

XX. Maloletá G. má XX rokov a od septembra 2021 bude opäťovne žiačkou 6. ročníka ZŠ, ročník opakuje. Poplatok za obedy v škole predstavoval 8,- Eur. Je dispenzarizovaná na kardiológii, jedenkrát za rok chodí do V. na kontrolu. Platené krúžky nenavštevuje. Maloletej sa dobíja kredit v hodnote 8,- až XX,- Eur. Maloletá Y. má 10 rokov a je od septembra 2021 bude žiačkou 4. ročníka ZŠ. Poplatok za obedy v škole predstavoval 8,- Eur. Je zdravá, platené krúžky nenavštevuje. Maloletej sa dobíja kredit v hodnote 4,- až 8,- Eur. Maloletý X. má X rokov a od septembra 2021 nastupuje do MŠ. Je zdravý, má bežné výdavky primerané jeho veku.

28. Matka býva s maloletou G. v prenajatom X-izbovom byte. Nájomné predstavuje 200,- Eur mesačne. Od 16.08.2021 matka nastupuje do zamestnania ako operátorka vo výrobe, kde jej zárobok bude podľa jej vyjadrenia predstavovať 1.100,- Eur mesačne brutto. Predtým bola matka od marca 2021 evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Pred vzatím do väzby bola matka zamestnaná zhruba jeden mesiac a jej vymeriavací základ predstavoval v mesiaci máj 2020 sumu 158,34 Eur a v mesiaci jún 2020 sumu 415,77 Eur. Predtým matka pracovala v období od novembra 2019 do januára 2020 ako upratovačka s priemerným mesačným príjmom podľa jej vyjadrenia vo výške 600,- Eur brutto. Z lustrácie v SP vyplýva, že matka pracovala aj období od 28.01.2020 do 17.02.2020, z ktorého zamestnania nie je evidovaný žiadny vymeriavací základ, v období od 13.02.2020 do 30.04.2020 jej vymeriavací základ za mesiac február 2020 predstavoval 102,- Eur a v období od 17.03.2020 do 31.12.2020 opäťovne bez evidovaného vymeriavacieho základu. Matka má spolu štyri vyživovacie povinnosti. Matka žiadny majetok väčšej hodnoty nevlastní.

29. Otec býva spolu s maloletými deťmi Y. a X. v prenajatom rodinnom dome spolu s jeho matkou. Nájom predstavuje 600,- Eur mesačne, pričom pri jeho platení sa otec s jeho matkou striedajú. Otec pracuje ako vodič a jeho priemerný mesačný príjem predstavuje podľa jeho vyjadrenia 1.400,- až 1.600,- Eur vrátane diét. Otec má spolu štyri vyživovacie povinnosti. Otec žiadny majetok väčšej hodnoty nevlastní.

30. V danej veci sa rodičia dohodli taktiež na úprave styku matky s maloletými deťmi Y. a X. a zároveň sa dohodli na úprave styku otca s maloletou G. a táto dohoda sa v zmysle § 25 ods.1 Zákona o rodine stala súčasťou tohto rozhodnutia o rozvode

31. Ohľadom maloletého P. mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že maloletý P. bol do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky dieťaťa zverený už počas manželstva rodičov v roku 2017. Počas tohto konania o rozvod manželstva stará matka zomrela. Zo správy z prešetrenia pomerov vyplýva, že maloletý P. chce naďalej zostať v starostlivosti starého otca, je na domácnosť starého otca zvyknutý, je tam spokojný, majú spolu dobrý vzťah, maloletý sa vyjadril, že si nevie predstaviť, že by bol v starostlivosti niekoho iného, starého otca rešpektuje. Starý otec súhlasil a žiadal, aby bol mal. P. naďalej v jeho starostlivosti. So zverením mal. P. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca z matkinej strany súhlasil otec aj matka dieťaťa a toto odporučil tiež kolízny opatrovník. Starý otec spíňa osobné, osobnostné, morálne a zdravotné predpoklady pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zveril maloletého P. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca z matkinej strany, ktorý je povinný sa o maloletého osobnej starať a ktorý má právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Keďže súd vyhovel návrhu, súčasne rodičov maloletého P. zaviazal platením výživného na maloleté dieťa tak, že otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého P. sumou 100,- Eur mesačne a matku zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého P. sumou 60,- Eur mesačne. Otec uviedol, že by súhlasil s prispievaním na výživu mal. P. v sume 30,- Eur mesačne. Kolízny opatrovník odporučil zaviazat' otca prispievať na výživu maloletého sumou 100,- Eur a matku sumou 60,- Eur. Súd pri posudzovaní výšky výživného vychádzal zo zistených pomerov na strane oboch rodičov a mal za to, že otcom navrhnutá výška výživného v sume 30,- Eur mesačne by bola neprimerane nízka a to najmä s ohľadom na vek maloletého P. a od septembra 2021 bude žiakom 2. ročníka SŠ, odbor potravinárska výroba. Súdom stanovená výška výživného zodpovedá zárobkovým pomerom rodičov, na ktorých životnej úrovni sa má

dieťa podieľať. Súd v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil rodičom plniť vyživovaciu povinnosť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z.. Súd dodáva, že toto výživné súd rodičia v zmysle § 45 ods.8 Zákona o rodine povinní do plnoletosti dieťaťa poukazovať na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, sú povinní výživné poukazovať dieťaťu.

32. V súlade s odporúčením kolízneho opatrovníka, aby súd určil nad výchovou maloletej G. dohľad, začal súd bez návrhu uznesením konanie o uloženie výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletou G.. Súd mal z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchu oboch rodičov za preukázané výchovné problémy maloletej G., ktorá sa sebaoškodzovaním ohrozovala na živote a zdraví. Vzhľadom na uvedené súd uložil výchovné opatrenie - nad výchovou maloletej G. určil dohľad, ktorý sa bude vykonávať za účinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany - odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa maloletá nachádza na základe uzavretej a schválenej rodičovskej dohody o úprave práv a povinností k maloletej G. na čas po rozvede.

33. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 355 ods. 1, § 362 ods. 1 prvej vety CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody § 365 CSP a § 62 CMP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 62, ods. 1, § 65 a § 66 ods. 1 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods.1 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.